

Η ΣΚΟΤΕΙΝΗ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΤΗΤΑ ΤΟΥ ΧΙΤΛΕΡ ΕΞΑΚΟΛΟΥΘΕΙ ΝΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΙΖΕΙ

Δύο νέες εκδόσεις προσπαθούν να περιγράψουν τη ζωή και την ψυχοσύνθεση του παρανοϊκού ηγέτη.

ΑΠΟ ΤΟΝ ΓΙΑΝΝΗ ΠΑΝΤΑΖΟΠΟΥΛΟ

Όταν το 1913 ο Αδόλφος Χίτλερ ήταν 24 ετών και έβγαζε ένα μικρό μεροκάματο ως ζωγράφος, πουλώντας τα έργα του σε τουρίστες στους δρόμους του Μονάχου, τίποτα δεν προμήνυε ότι μια μέρα θα γινόταν ηγέτης της Γερμανίας καθώς και η πιο μισητή προσωπικότητα στον πλανήτη. Μπορεί, λοιπόν, μια καθολική κρίση της κοινωνίας και του κράτους να κατασκευάσει ηγετικά πρότυπα όπως ο Χίτλερ; Υπάρχουν ομοιότητες με την εποχή μας; Πόσο εφικτό είναι ένα περιθωριακό κίνημα, μεταξύ εθνικιστικών ιδεών και ακραίων ρατσιστικών αντιλήψεων που μιλούν για ένα ανώτερο και καθαρό έθνος, να μετεξελιχθεί στο επικρατέστερο, για μεγάλο διάστημα, πολιτικό ρεύμα στη Γερμανία εκείνη την περίοδο; Αυτά τα ερωτήματα καλούνται να απαντήσουν δύο σημαντικά βιβλία που κυκλοφορούν στα βιβλιοπωλεία και αναλύουν την αμφιλεγόμενη προσωπικότητα του Χίτλερ. Πρόκειται για τον ογκώδη τόμο *Χίτλερ* του Βρετανού ιστορικού Ian Kershaw σε μετάφραση των Γρηγόρη Κονδύλη και Στέφανου Ροζάνη, από τις εκδόσεις Μεταίχμιο, καθώς και για το *Σκοτεινό χάρισμα του Αδόλφου Χίτλερ* του Laurence Rees, μεταφρασμένο από την Ουρανία Παπακωνσταντοπούλου για τις εκδόσεις Πατάκη.

Στο βιβλίο του ο Kershaw επιλέγει να ξεφύγει από τις εύκολες αναλύσεις της ερμηνείας του «κακού» και μεταπηδά από το επίπεδο της γνώ-

σης σε εκείνο της κατανόησης. Ποια στοιχεία ώθησαν εκατομμύρια Γερμανούς να ακολουθήσουν αυτή την ιδόρρυθμη προσωπικότητα; «Πρώτα απ' όλα, η βιογραφία στόχο έχει να αποτελέσει μια μελέτη της εξουσίας του Χίτλερ. Προσπάθησα να απαντήσω σε δύο ερωτήματα. Το πρώτο ήταν πώς το φαινόμενο Χίτλερ κατέστη δυνατό. Πώς μπόρεσε αυτός ο αλλόκοτος απροσάρμοστος να καταλάβει την εξουσία στη Γερμανία, ένα μοντέρνο, περίπλοκο, οικονομικά και πολιτιστικά εξελιγμένο κράτος; Το δεύτερο ήταν πώς ασκούσε την εξουσία ο Χίτλερ. Είχε αναμφισβήτητα εξαιρετικές δημαγωγικές ικανότητες, σε συνδυασμό με τη δυνατότητα να αναγνωρίζει με σιγουριά και να εκμεταλλεύεται αδίστακτα τις αδυναμίες του αντιπάλου του. Ωστόσο, ήταν ένας άξεστος αυτοδίδακτος, χωρίς καμιά εμπειρία στη διακυβέρνηση» διαβάζουμε στον πρόλογο του συγγραφέα.

Από την πλευρά του, ο Laurence Rees μελετά τον άνθρωπο, την προσωπικότητα και την ψυχοσύνθεση του Χίτλερ. Το πώς ένα άτομο κοινωνικά και συναισθηματικά απροσάρμοστο έμελλε να αλλάξει τον ρου της Ιστορίας. Ή το πώς συγκινούσε τα πλήθη και εξέφραζε την ελπίδα εν μέσω κρίσης. Για όσους ενδιαφέρονται να διερευνήσουν τη σκοτεινή περίοδο της ναζιστικής περιόδου και να εντυφλήσουν στο φαινόμενο της λατρείας του Χίτλερ, αυτά τα δύο βιβλία καλύπτουν όλο το φάσμα των απαντήσεων.

9

IAN KERSHAW
Χίτλερ

Μτφρ.: Γρηγόρης Κονδύλης, Στέφανος Ροζάνης
Εκδόσεις Μεταίχμιο
Σελ.: 1.056

10

LAURENCE REES
Το σκοτεινό χάρισμα του Αδόλφου Χίτλερ

Μτφρ.: Ουρανία Παπακωνσταντοπούλου
Εκδόσεις Πατάκη
Σελ.: 408

